

Bruxelles, 30. lipnja 2022.
(OR. en)

10647/22

ECOFIN 669
UEM 185
SOC 400
EMPL 271

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Nacrt zaključaka Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2022. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže

Za delegacije se u prilogu nalazi Nacrt zaključaka Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2022. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, koji je Gospodarski i financijski odbor potvrdio na sastanku 29. i 30. lipnja 2022.

Nacrt zaključaka Vijeća o detaljnim preispitivanjima za 2022. u okviru postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže

Vijeće (ECOFIN):

1. PODSJEĆA na to da se gospodarstvo EU-a oporavlja od krize uzrokovane bolešću COVID-19, a pritom je razina nesigurnosti i dalje velika te u porastu, posebice zbog visokih cijena energije i sirovina te drugih posljedica agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine; NAGLAŠAVA da je od ključne važnosti potpuna i pravodobna provedba Mehanizma za oporavak i otpornost putem reformi i ulaganja predviđenih u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost i da bi se njome povećala otpornost gospodarstava EU-a i potencijalni rast te ublažile makroekonomske slabosti;
2. ISTIČE važnost stalne bliske koordinacije ekonomskih politika EU-a, uključujući utvrđivanje, sprečavanje i ispravljanje makroekonomskih neravnoteža koje otežavaju pravilno funkcioniranje gospodarstava država članica, ekonomske i monetarne unije ili gospodarstva Europske unije u cjelini; POZDRAVLJA objavljivanje detaljnih preispitivanja za 2022. u kontekstu postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže;
3. UVIĐA da su se zahvaljujući oporavku tijekom 2021. makroekonomske neravnoteže općenito ponovno počele smanjivati, nakon što došlo do pogoršanja zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19, ali se to odvija u kontekstu visoke razine nesigurnosti; NAPOMINJE da su udjeli javnog duga u BDP-u i dalje povišeni te većinom iznad razina prije pandemije bolesti COVID-19 (unatoč određenom smanjenju), uglavnom zbog posljedica recesije uzrokovane pandemijom i potrebne javne potpore za ublažavanje posljedica šoka i održavanje gospodarstva; PRIMA NA ZNANJE heterogenost kretanja privatnog duga u državama članicama. Unatoč tomu što se 2021. privatni dug smanjio u većini država članica, u mnogim je slučajevima i dalje visok i iznad razine prije pandemije bolesti COVID-19; ISTIČE da porast cijena stvara pritisak na stvarne prihode, a to zajedno sa strožim uvjetima financiranja i volatilnošću deviznog tečaja može opteretiti servisiranje duga poduzeća, kućanstava i vlada, što bi ubuduće trebalo strože pratiti;

4. POTVRĐUJE da se vanjske pozicije ponovno poboljšavaju. Donekle su se smanjili deficiti tekućeg računa nekih zemalja neto dužnica u kojima sektor prekograničnog turizma ima važnu ulogu, ali i dalje premašuju razine prije pandemije bolesti COVID-19; NAPOMINJE da su, unatoč određenom privremenom smanjenju tijekom pandemije, suficiti tekućeg računa u nekim državama članicama i dalje veliki te bi mogli imati prekogranični učinak. Većina vrlo negativnih neto međunarodnih investicijskih pozicija počela se poboljšavati 2021.; UVIĐA da će više cijene uvoza energije i sirovina vjerojatno utjecati na salda tekućih računa; ISTIČE potrebu za pomnim praćenjem rasta plaća i kretanja inflacije koji mogu izazvati zabrinutost u pogledu konkurentnosti, među ostalim i unutar europodručja;

5. PRIMA NA ZNANJE snažan rast cijena stambenih nekretnina u mnogim državama članicama, pri čemu sve veća potražnja nailazi na ograničenu ponudu; POTVRĐUJE da kućanstva i banke mogu biti osjetljiviji na korekcije naniže cijena stambenih nekretnina, osobito u državama članicama u kojima su istodobno prisutni snažni signali precijenjenosti stambenih nekretnina te visoka i sve veća zaduženost kućanstava;

6. UVIĐA otpornost bankovnog sektora tijekom pandemije i nakon nje te koristi koje je on imao od prošlih reformi; POTVRĐUJE da volatilnost državnih obveznica može predstavljati potencijalnu kratkoročnu ranjivost i da zahtijeva pomno praćenje; NAPOMINJE da su države članice s velikim neprihodonosnim kreditima nastavile smanjivati te kredite, ponekad u znatnoj mjeri;

7. POZIVA, prema potrebi, na oprez i pravodobne mjere politike u vezi s povećanjem stopa inflacije koje je uglavnom posljedica naglog porasta cijena energije i hrane, poremećaja u opskrbi i snažne potražnje kako bi se ciljano i privremeno zaštitile najosjetljivije skupine te spriječilo pogoršanje i nastanak makroekonomskih neravnoteža; ISTIČE hitnost rješavanja aktualnih izazova povezanih s digitalnom i zelenom tranzicijom, uključujući smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima i odmak od uvoza fosilnih goriva iz Rusije, kako bi se ojačala otpornost gospodarstava EU-a i smanjile trenutačne i buduće makroekonomske neravnoteže;

8. SLAŽE SE s Komisijinom analizom iz detaljnih preispitivanja za 2022., prema kojoj Irska i Hrvatska više ne bilježe neravnoteže; UVIĐA da su se u tim državama članicama udjeli duga u BDP-u s godinama znatno smanjili te da i dalje pokazuju snažnu silaznu dinamiku; SLAŽE SE da Grčka, Italija i Cipar i dalje bilježe prekomjerne neravnoteže; SLAŽE SE da Njemačka, Španjolska, Francuska, Nizozemska, Portugal, Rumunjska i Švedska i dalje bilježe neravnoteže;

9. SMATRA da detaljna preispitivanja za 2022. čine visokokvalitetnu i sveobuhvatnu analizu stanja u svakoj državi članici koja je predmet takvog preispitivanja; NAPOMINJE da je, s obzirom na specifične izazove svakog pojedinog gospodarstva, Komisija primijenila relevantne analitičke alate dopunjene temeljitom kvalitativnom analizom; POZDRAVLJA sve veću važnost analize usmjerene na budućnost u kontekstu trenutačne visoke razine nesigurnosti i ocjenu relevantnih politika; ISTIČE da je i dalje vrlo važna procjena učinaka prelijevanja među zemljama;

10. ISTIČE da je postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže središnji postupak u okviru europskog semestra; POZIVA na nastavak provedbe postupka u slučaju makroekonomske neravnoteže, uključujući pomno praćenje postojećih i mogućih novih neravnoteža, pri čemu treba razlikovati cikličke i strukturne čimbenike, kao i pomno praćenje napretka i potreba politike; NAGLAŠAVA važnost pravodobnih i redovitih sveobuhvatnih multilateralnih preispitivanja makroekonomskih neravnoteža i potrebu za daljnjim uključivanjem analiza osjetljivosti kako bi se u obzir uzeo brz i nepredvidiv razvoj globalnog okružja; ne dovodeći u pitanje ishod preispitivanja gospodarskog upravljanja, ISTIČE potrebu za ponovnom primjenom tradicionalnog vremenskog rasporeda europskog semestra, što uključuje rano objavljivanje detaljnih preispitivanja;

11. PONOVRNO ISTIČE da bi u potpunosti trebalo iskoristiti postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže, što prema potrebi uključuje pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, pri čemu treba djelovati transparentno i dosljedno te osigurati da države članice preuzmu odgovornost za taj postupak; NAPOMINJE da prema Komisijinu mišljenju u trenutačnim okolnostima nije primjereno pokrenuti postupak u slučaju prekomjerne neravnoteže; I DALJE SMATRA da bi Komisija svaki put kada zaključi da u nekoj državi članici postoje prekomjerne neravnoteže, ali Vijeću ne predloži pokretanje postupka u slučaju prekomjerne neravnoteže, trebala takvu odluku jasno i javno obrazložiti; PODSJEĆA na to da će Vijeće u okviru preispitivanja gospodarskog upravljanja raspravljati o postupku u slučaju makroekonomske neravnoteže.
